

Vereniging van Vrienden
van Museum Helmond

www.museumhelmond.nl/vrienden

8-daagse reis Griekenland
van 11 april t/m 18 april 2018

Dag 1, woensdag 11 april.

Vertrek van Helmond naar Eindhoven met de bus, deze stond al geparkeerd bij Vlisco, bij aankomst van de reisbegeleider Ad Snels, schrijver van dag 1 en dag 8.

Enkele medereizigers stonden al klaar, maar Frans Jacobs moest eerst de plaatsindeling regelen alvorens iedereen kon instappen. Alle reizigers waren keurig op tijd zodat we royaal op tijd op Eindhoven Airport waren. Achteraf hadden we die extra tijd wel nodig want het was behoorlijk druk op Eindhoven Airport.

Na een ruim 3 uur durende vliegreis landen we op Athene Airport (Eleftherios Venizelos), hier wachtte onze gids Helma Renes ons op en in de bus chauffeur Nicolas.

Na aankomst in hotel Stanley volgt de verdeling van de kamers en een laat buffetdiner, waarbij enkele nog naar de hotelbar op de negende verdieping gingen om een blik te werpen op de Akropolis.

De volgende dag naar de Akropolis heb ik een aantal dames benaderd met het verzoek of ze een verslag per dag willen schrijven en zie het resultaat van dag tot dag.

Ad Snels

Chauffeur Nicolas, reisbegeleider Ad en onze gids Helma

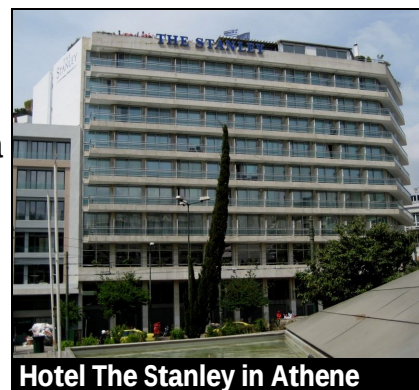
Dag 2, donderdag 12 april: Athene vroeger en nu.

Sta ik in het gloednieuwe Akropolis Museum heel onschuldig wat aantekeningen te maken voor mezelf omdat fotograferen toch geen optie is, word ik aangesproken door Ad of ik misschien voor een verslagje van de dag wil zorgen. Okay, doe ik, maar wel samen met Monique, mijn zus met wie ik al zoveel reizen in deze contreien gemaakt heb. Altijd een feest maar nu reizen we met een geheel ander gezelschap, namelijk de "Vrienden van Museum Helmond". Is even wennen voor ons. Toch blijkt al heel snel dat er allerlei banden zijn die ons aan dit gezelschap koppelen en niet alleen familiebanden. Voor ons beiden hartverwarmend en gezellig. Zo, dat moesten we eerst even kwijt.

We hebben deze ochtend vanaf ons balkonnetje in het Stanley Hotel de horizon afgespeurd. Het meest interessante binnen ons gezichtsveld was dat grote oude huis aan de overkant van de straat. Ooit een fraai pand geweest, nu bijna een ruïne. Het heeft een geweldig dakterras met daarop een snoezig klein huisje om te schuilen voor de onbarmhartig stralende Atheense zon. Eeuwig zonde dat dit pand hier zo staat te verkommeren.

Op naar het ontbijt met heerlijke Griekse ingrediënten als tomaten, olijven, dikke yoghurt, komkommers en feta en dan de bus in voor een stadsrondrit.

Athene heeft 5 miljoen inwoners, vertelt onze gids, Helma Renes. Zij is een Nederlandse en woont al jaren in Athene. Ze heeft een prima stemgeluid, articuleert iedere letter, waardoor zij misschien iets geaffecteerd klinkt maar dat zij haar vergeven want zij is buitengewoon goed te verstaan en heeft veel interessants te vertellen.

Hotel The Stanley in Athene

Kariatiden in Akropolis Museum

Ondanks de beschadigingen toch majestueus

De stad blijkt behoorlijk groen te zijn. De bloeiende judasbomen kleuren de straten lila-rose. We stappen even uit bij het Kallimármaro Stadion (kalli = goed, mármaro = marmer), dat gebouwd is van wit marmer. Bij de Olympische Spelen, die in 2004 gehouden werden in Athene, was het de finish van de Marathon.

Nu moeten we toch snel naar het nieuwe Akropolis Museum. Dit moderne gebouw werd ontworpen door Bernard Tschumi uit New York in samenwerking met Michalis Photiadis. Het werd geopend op 20 juni 2009. Het is over de opgravingen van vroegchristelijke nederzettingen heen gebouwd. De bovenste glazen verdieping ligt gedraaid op de rest van het gebouw waardoor het nog eens extra zicht krijgt op de Akropolis. Het oude museum was te klein en te vervallen geraakt om recht te doen aan de op de Akropolis gevonden beeldhouwwerken. Maar niet alleen dat, het streven van de Griekse regering is om de befaamde Elgin Marbles weer in Griekenland terug te krijgen. De Britten stellen dat deze in het British Museum beter geconserveerd zullen worden dan in Griekenland zelf. Maar de Griekse regering vindt dat de verkoop van haar Oud-Griekse erfenis indertijd onrechtmatig was en hoopt met dit magnifieke museum deze beroemde sculpturen weer in handen te krijgen.

Jammer genoeg mag er in dit museum bijna niet gefotografeerd worden maar zoals Gerda opmerkte, "van ansichtkaarten kun je ook heel mooie foto's maken". Prachtig weer en dus kunnen we prettig buiten lunchen in de buurt van dit museum. Deze middag gaan we de Akropolis bezoeken, de 165 m hoge kalkheuvel die een oppervlakte heeft van 3,5 hectare en trots boven de stad uittorent. Het blijkt een steile klim te zijn en we moeten dit langzaam doen om niet buiten adem en vooral zonder ongelukken allemaal boven aan te komen. Onderweg zien we het Odeion van Herodes Atticus dat tegenwoordig gebruikt wordt voor openluchtconcerten. Zo iets bijwonen moet toch een belevenis zijn.

De olijfboom bij het Erechtheion

Het Parthenon op de Akropolis van Athene

Als "Helmondse Herten en Hinderdes" beklauteren we de Akropolis, de Heilige Rots. Het uitzicht is subliem en onze welbespraakte Helma legt uit wat er zoal te zien is. Het blijkt indrukwekkender dan de oude-geschiedenis boeken indertijd deden vermoeden. Hier schonk de Godin Pallas Athene, dochter van Oppergod Zeus, de olijfboom aan de Atheners waarmee deze lansdragende Godin haar naam aan de stad gaf en bovendien haar

beschermvrouwe werd. Deze olijfboom is nog altijd te bewonderen naast het Erechtheion. Daar vinden we ook de Kariatiden. We zagen ze al in het Akropolis Museum maar ook hier zijn het afgietsels van de originele vrouwenbeelden, die je in Londen kunt bewonderen. En zo komen we eindelijk bij het geraffineerd geconstrueerde Parthenon, het huis van de ongehuwde Athene. Het eerste Maagdenhuis volgens Helma. Het werd gebouwd tussen

447 en 438 voor Chr. van Pentelisch marmer. Dit type marmer verkleurt met de tijd naar een zacht geel. Zo kun je gemakkelijk herkennen welke stukken gerestaureerd zijn. De Grieken werken op dit moment aan de restauratie van het dak van de tempel. Even mogen we zelf rondlopen om de sfeer van de plek in ons op te nemen. Dan moeten we alweer aan de afdaling beginnen. Jammer, en in mijn hoofd gonst wat Bertus Aafjes zegt; "Het Parthenon is niet het gebruiksvoorwerp dat een gebouw is. Het is ook niet een tot steen geworden idee. Het is de Godin Pallas Athene zelf, lichamelijk aanwezig, gebronsd en honingkleurig".

Terug in de bus rijden we langs het Parlementsgebouw met de ervoor geposteerde wachters nog in wintertenuis. De Bibliotheek staat daarnaast.

Even opfrissen in ons Stanley Hotel en snel nog voor het diner naar dat intrigerende beeld van Icarus, die kop naar beneden uit de hemel stort en op het Karaïskaki plein naast het hotel neer kwakt. De Griekse Mythologie in het dagelijks leven.

Na het dinerbuffet kunnen we de dag afsluiten op het dakterras. Dat wordt gesierd met bloeiende rode rozen. Vandaar kan de goud belichte Akropolis, waarop we vanmiddag nog rondliepen, nooit aan het oog ontsnappen.

Monique van Thiel-van Asten

Nicole Konijn-van Asten

Als "Helmondse Herten en Hindes" beklaaneren we de Akropolis en bekijken het Parthenon

Dag 3, vrijdag 13 april: Mycene en Epidaurus.

Route vanaf Athene via het zuiden van de Peloponnesos en via Olympia en Delphi weer naar Athene

Toen we op vrijdag de dertiende na een 'omweggetje' voor telefoon, boek en zitstoeltje die in het hotel waren achtergebleven, richting de straat van Korinthe reden, was dat eerste uur adembenemend. We zagen prachtige pijnbomen met hun hars voor de retsinawijn, reden over stijgende kronkelende wegen met beboste hellingen waar veel branden hadden gewoed en die nu weer waren begroeid met struikgewas. Links onder ons een spiegeland blauwe zee waar op verschillende plekken kwekerijen waren uitgezet met vis uit de Middellandse Zee.

Kanaal van Korinthe

De kloof die kunstmatig is aangelegd in de 19de eeuw (1893) is ruim 6 kilometer lang, 23 meter breed en 8 meter diep. Het was met het maken van foto's ook onze eerste koffiestop.

Onze reis ging verder naar Epidaurus, de stad van Asklepios, zoon van Apollo en Coronis, op deze voor Griekenland in april zeer warme dag.

We lieten de provincie Attica achter ons en reden de Peloponnesos binnen. Deze is genoemd naar Pelops, de

mythische figuur die stichter was van de Olympische Spelen. Hij was een zoon van Tantalus, door Zeus gestraft om zijn ijdelheid en bij ons bekend van de 'Tantaluskwelling': telkens wanneer iets heel nabij is wordt het onbereikbaar.

In Epidaurus doemde het als een schelp gelegen theater (gebouwd in de 4de eeuw voor Christus) op dat tegen de flank van een heuvel is gebouwd. Een theater dat aan ongeveer

14.000 mensen plaats biedt. Het is echter niet het grootste van Griekenland; daar kunnen 22.000 mensen in. Voor de zitplaatsen die naar boven toe dichter op elkaar gebouwd zijn,

Theater in Epidauros

bevindt zich het podium in de vorm van een cirkel met een doorsnede van 20 meter met in het midden nog resten van een altaar in de vorm van een ronde basis. De opvoeringen waren nauw verbonden met religie en cultus. Er werden zowel tragedies als komedies opgevoerd. Maar anders dan bij de Romeinen waar het vermaak centraal stond, waren de hier opgevoerde stukken bedoeld om de toeschouwers iets te leren. Opmerkelijk, en dat konden we ter plekke ervaren, was de terugkaatsende echo; het theater is beroemd vanwege zijn bijzondere

akoestiek. Het is evenwel niet geschikt voor operazangers; dat heeft Maria Callas ooit moeten ervaren. Nog steeds worden er in de zomermaanden antieke tragedies opgevoerd. In het bijbehorende museum bevonden zich o.a. een vitrine met chirurgische

instrumenten, beelden (kopieën) van Asklepios zelf en zijn studenten. Voorts liet het een inkijk zien in de heiligdommen van de god van de geneeskunde met de verschillende zuilen in de Dorische, Ionische en Korinthische stijl.

Op naar het lunchadres. We kregen er in kleine groepjes uitleg over wat men voor ons kon bereiden. Zo werd het kiezen vergemakkelijkt. Het was heerlijk toeven op het terras met de lekkere maar overgrote porties. Zo togen we rond tweeën naar Mycene, de koningsstad van Agamemnon,

Vitrine met chirurgische instrumenten

de toen machtigste ministaat op de Peloponnesos. De beroemde leeuwenpoort kwam in zicht met uitgehouwen leeuwen of misschien waren het zelfs wel leeuwinnen. Ook zouden het, wanneer je goed kijkt, griffioenen kunnen zijn: leeuwenlijven met kop en vleugels van een adelaar. De koppen zijn echter verdwenen. De dierenfiguren zijn uit één stuk gehakt en zijn verwerkt in een driehoek die is geplaatst op de bovendorpel en twee deurstijlen. Dit om de draagkracht evenredig te verdelen.

We hebben het dan over de Bronstijd, die begon in de zestiende eeuw voor Christus en eindigde rond 1000 voor Christus. Een enorme stadsommuring van 9 kilometer, met reusachtige stenen gestapeld op een manier waar alleen cyclopen mee konden sjouwen, beschermde het koninkrijk. Hoe sterk die cyclopen waren kunnen we ons voorstellen aan de hand van de reis van Odysseus die op zijn terugkeer naar Griekenland met zijn mannen in een grot van een cycloop terecht kwam. Daar werden ze gevangen gehouden en wisten alleen via listigheid (het uitsteken van het enige oog van de cycloop) te ontsnappen.

's Nachts werd de leeuwenpoort gesloten met houten deuren. Eenmaal door de poort keken we uit op diverse graven, schachtgraven, waarin de doden werden bijgezet. Grafcirkel A bevindt zich binnen de muren van de stad. De grafinhoud bestond uit gouden en zilveren maskers, vaatwerk, juwelen en wapens. Het graf van Agamemnon is echter nooit gevonden. Ook zijn masker niet dat de bekende archeoloog Schliemann (1822-1890) meende ontdekt te hebben. Het gevonden masker dateert namelijk uit de zestiende eeuw (vastgesteld

De Leeuwenpoort als toegang tot de koningsburcht

via de koolstof-14 methode), terwijl Agamemnon pas in de dertiende eeuw is gestorven. Een kopie van dat gouden masker bevindt zich in het aangrenzende museum waar ook een aantal gebruiksvoorwerpen, vrouwenbeeldjes waaronder idolen te zien waren, figuren van keramiek, ook aangeduid als Psi en Phi. Daarna bezochten we nog het nabij gelegen Tholos koepelgraf, ook wel bijenkorfgraf genoemd. Groot en imposant is dit koningsgraf van Atreus, de vader van Agamemnon. De opgebrachte aarde geeft deze graven aan de buitenkant het uiterlijk van grafheuvels.

De afsluiting van de dag vond plaats in het mooie stadje Navplion, bekend van de burcht van Palamedes, door Odysseus valselyk beschuldigd van diefstal en daarom door steniging gedood, dat ons met zijn gezellige winkelstraatjes uitnodigde voor een laatste koffie of glaasje op haar zonnige terrasjes.

Naar het Tholos koepelgraf

Ingang van het graf

In koepel van het koningsgraf

De aankomst in hotel Tolon Holidays verraste iedereen. Kleinschalig, schoon, een zwembad en een gezellig afsluitend buffet. Enkelen waagden zich nog aan een wandeling naar zee, anderen bleven 'gestrikt' aan de borrel. Het einde van een zeer geslaagde dag.

Sonja en Helma

Dag 4, zaterdag 14 april: Mistras en de Griekse keuken.

Kalimera ofwel goede morgen: een zonovergoten ochtend in ons hotel Tolon Holidays. Vertrek per bus naar Mistras, Sparta.

Reisleidster Helma begon met uitleg over o.a. spanning tussen Griekenland en Turkije op politiek en militair gebied.

De onderlinge menselijke verhouding is goed.

Veel info over zaken als (zonne-) energievoorziening, huizenbouw met veel onafgebouwde daken, omdat men dan nog geen belasting hoeft te betalen.

Op onze route naar het zuiden zagen we regelmatig iconostasies, herdenkingskapelletjes op plekken waar een dodelijk ongeluk was gebeurd.

Via een mooie bergtocht ging het naar de vlakte van Tripoli, langs olijf- en sinaasappelbomen (volop in bloei evenals de judasbomen) naar Mistras, deze streek is zeer vruchtbaar, levert de beste aardappels, appels, peren, kersen en natuurlijk olijven.

Op weg naar Sparta kwamen we langs stad en streek Longanikos. Ons woord laconiek is ervan afgeleid. Sparta was in de oudheid een zelfstandige stadsstaat, bekend om de sterke strijders. Dit volk gaf kinderen een militaire opvoeding, ouders lieten een zwakke nakomeling links liggen of doden.

Ouders lieten hun kinderen opvoeden door pedagogen op een soort kostschool avant la lettre, dit woord voor leraren komt hiervandaan.

Sparta ongeveer 300 v.Chr. overwon de Perzen =overwinning van Maraton. Bekende Spartaanse strijder is Leonidas bij de slag bij Thermopylae. (Leonidas is van oorsprong geen Belgische maar Griekse chocola.) In de 3e Spartaanse oorlog met Athene werd de Acropolis verwoest.

Sparta van nu is gebouwd in de 19e eeuw, nadat er niets meer restte van het verleden. In de 13e eeuw werd het stadje Mistras gebouwd. Het ligt op een kegelvormige heuvel. In de 18e-19e eeuw heerste Turkije over dit gebied. De onafhankelijkheidsstrijd begon in Mistras, en is door de Turken in brand gezet. Daardoor is er geen bewoning meer. Alleen nog een nonnenklooster. Om dit te bezoeken geldt: goede conditie, goede schoenen

Op weg naar het nonnenklooster

Hotel Tolon Holidays

vanwege het steile rotsweggetje naar boven. Prachtig vergezicht en geur van bloeiende sinaasappelbomen.

Voor koffiepauze en lunch hadden we heerlijke terrassen, met pergola's als zonwering.

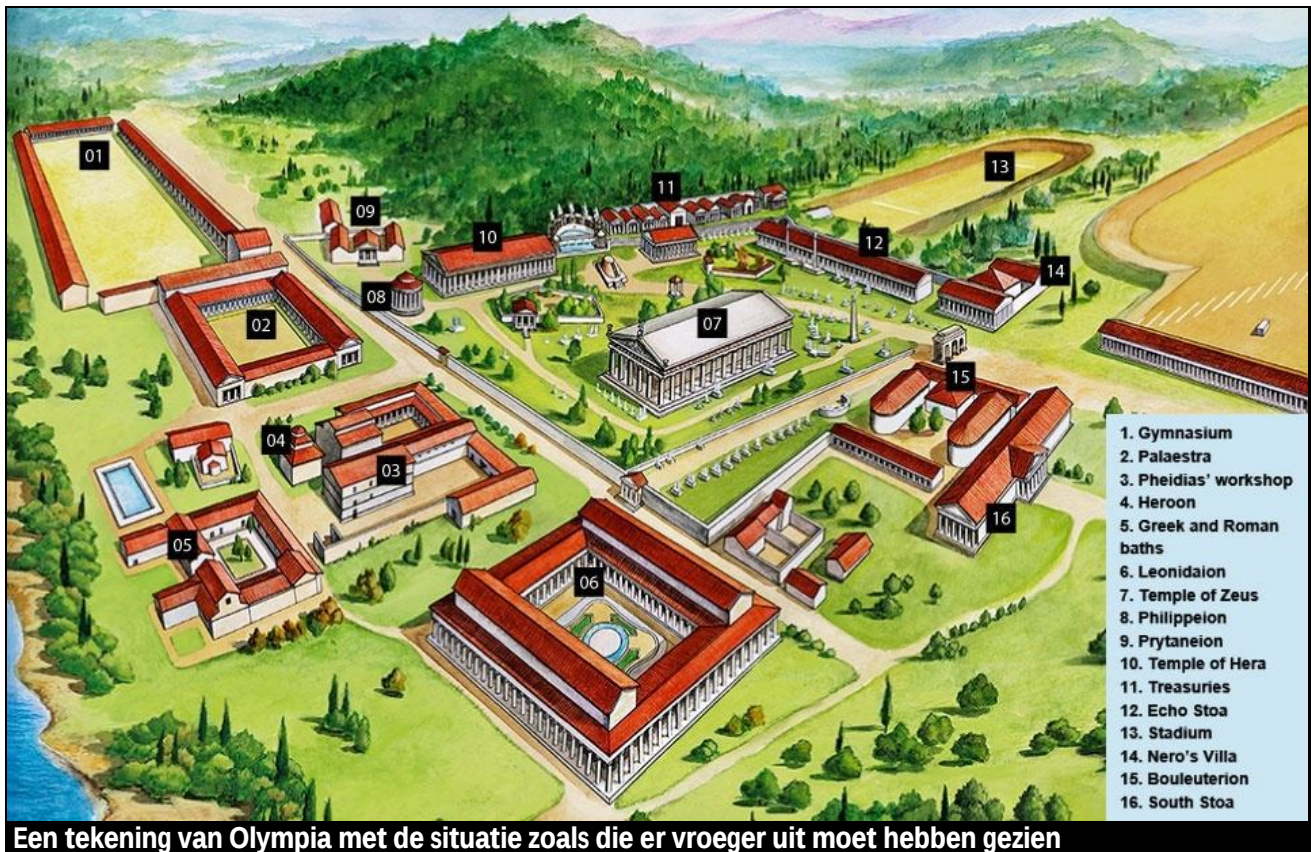
Een stuk nieuwe weg verkortte de route richting Olympia, waar in de 8e eeuw, 776 v.Chr., de eerste Olympische Spelen werden gehouden. In ons hotel ter plekke kregen we een demonstratie Grieks koken, daarna een lekker avondmaal en veel gezelligheid.

Marije Iddink-Linden en Ank Spaapen-Koopman

Dag 5, zondag 15 april: Heiligdom van Olympia.

Vandaag staat eerst het Olympisch Museum op het programma, daarna het stadion dat dateert uit de 7e eeuw voor Chr.

Om een grote horde toeristen vóór te zijn, staan we vroeg op en om 8.00 uur lopen we dan ook al vanuit ons hotel naar het museum.

We bekijken daar eerst de maquette met de situatie indertijd:

- tempeltje van Pelops, de stichter van Olympia;
- tempel van Zeus; hierin stond een enorm beeld, gemaakt van ivoor en goud, van Athene. Olympia is het heiligdom van ZEUS. Zeus is de opperGod, de hemelGod, hij veroorzaakte alle weersomstandigheden. De adelaar (symbool van de bliksem) was zijn heilige vogel;
- tempel van Hera, zus en later vrouw van Zeus, de koningin van de Olympische Spelen. Zeus en Hera verbleven ieder afzonderlijk in hun eigen tempel. De eeuwige vlam was vóór haar tempel;
- het Gymnasium is de ruimte om te oefenen;
- badhuizen en een zuilengang/stoa;
- stadion; dit is het grootste en oudste stadion ter wereld;
- zuilengang; de onderste delen van de zuilen zijn aan de binnenkant glad, tegen bezingen;
- Hippodrome voor de wagenraces.

De Spelen

Eenmaal in de 4 jaar op de 1e van de nieuwe maan gingen herauten uit om de Spelen aan te kondigen. Reizen was gevaarlijk, dus de oorlogen werden voor enkele maanden gestaakt(!). De pelgrims kwamen naar Olympia voor de God Zeus én voor de Spelen.

De atleten waren naakt, zowel bij het oefenen als tijdens de Spelen.

De 5 disciplines waren: hardlopen (dit is de oudste sport), worstelen, speerwerpen, discuswerpen en verspringen.

Het schoonmaken van de spelers ging als volgt: eerst zand over het met olie ingevette lichaam, dan schrapen, daarna afspoelen met water.

De winnaars kregen een standbeeld dat rond de tempel van Zeus kwam staan. Ze moesten dit echter zelf bekostigen, hoewel dit vaak (uit trots natuurlijk) de stad/plaats deed waar de spelers vandaan kwamen.

Er konden 45.000 mensen in het stadion, alleen mannen, vrouwen werden niet toegestaan. Zij zouden de mannen maar afleiden (!)

Keizer Nero deed ooit mee, hij viel van de wagen, maar men liet hem toch winnen!

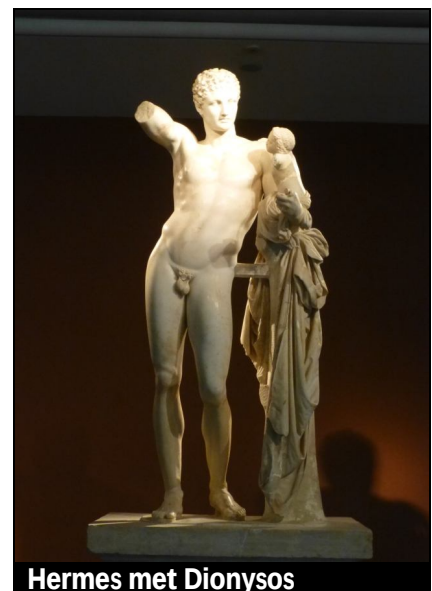
Baron Pierre de Coubertin heeft de Spelen in 1896 nieuw leven ingeblazen, zijn hart ligt hier begraven, de rest van zijn lichaam ligt in Frankrijk. Zijn uitspraak: "Deelnemen is belangrijker dan winnen".

Na een oponthoud waren in 1936 de Spelen weer voor de 1e keer; dit was een idee van Hitler: oud en nieuw moesten worden verbonden.

In 2004 zijn de Spelen in Griekenland geweest, wat natuurlijk geweldig duur was; dat is er mede de oorzaak van dat Griekenland bijna failliet is. Er is een nieuwe brug voor gebouwd, waar we later deze dag overheen zullen rijden.

In het museum staan de originele beelden:

- van Nike (5e eeuw v.Chr.); dit is een van de pronkstukken. Ze helt naar voren, dit was moeilijk te maken;
- van Zeus op zijn troon (in de oudheid met 1.000 kg. goud). Dit beeld was een van de 7 wereldwonderen uit de oudheid;
- hét pronkstuk is het beeld van Hermes als boodschapper van de Goden met de gevleugelde sandalen, hiervoor is speciaal een zaal aangebouwd;
- ook van Hermes die het kind Dionysos (zijn halfbroertje) wegleidt van de jaloerse Hera. Dionysos is het gevolg van een van de uitpattingen van Zeus met Semene;
- er is ook een bronzen helm van Miltiades (7e eeuw v.Chr.).

Hermes met Dionysos

Olympia ligt op de plek waar de rivieren Alpheios en Cladeos samenvloeien.

De tempel van Zeus is ingestort door een aardbeving in de 6e eeuw na Chr., 200 jaar nadat de Olympische Spelen al waren verboden. De tempel is niet te repareren omdat het materiaal poreus was.

Het hotel, waar de vips mochten verblijven, was waarschijnlijk van hout, er is niets meer van teruggevonden.

Het Hippodrome was 4 x groter dan het stadion. Later mochten hier meisjes meedoen = maagdenrace; ze droegen een gewaad, maar hadden één borst bloot.

De Vestaalse maagden (Hestiden = godin van huis en haard) moesten de vlam brandende houden.

We doen een hardloopwedstrijdje vanaf de meet: Wim wint (heeft ook de langste benen) en krijgt een olijfkrans van onze gids Helma.

Oefenen voor een goede start

Op weg naar de overwinning

De huldiging

Wetenswaardigheden:

De Grieken maakten beelden uit één stuk. De Romeinen daarentegen maakten beelden uit diverse stukken die later aan elkaar gemaakt werden, wat duidelijk te zien is.

De Grieken bouwden recht.

De Grieken en Romeinen maakten allebei glas; alleen dat van de Grieken is daarna geverfd. Hadrianus (Romeinse keizer) wordt altijd afgebeeld met baard.

Athene = Minerva in Latijn.

Judasbomen op zijn allermooist

Rusten op een oud Grieks bankje

Luisteren naar Griekse verhalen

We komen langs Patra, een kustplaats, dit is de 3e grote stad van Griekenland met 350.000 inwoners. Vanuit hier is veel handel met de overige delen van de wereld.

Waar vroeger een pont was, gaan we nu via een nieuwe, moderne brug, gebouwd in 2004 voor de Olympische Spelen, weer naar het vasteland. Deze brug is geopend door een loper met het Olympisch vuur in 2004.

We gaan lunchen bij Philoxenia = gastvrij.

Diversen verzamelen de kleine leuke wijnflesjes.

Daarna langs de Golf van Korinthe gereden.

Weer enkele feiten:

Griekenland heeft een kustlijn van 15.000 km (4.000 km. vasteland en 11.000 km. eilanden).

Griekenland heeft 13.000 eilanden (incl. 'speldenknoppen' uit zee), bewoonde eilanden zijn er 130. Meeste eilanden liggen in het oosten, in de Egeïsche Zee, deze zijn droger. De eilanden in het westen, in de Ionische Zee, zijn natter.

Enkele eilandjes zijn ontvolkt doordat er geen bestaansrecht meer was (sponsen en visvangst).

Van Griekenland is 80% bergland en 20% bewoond en landbouw.

Het is het 3e grote bergland (1 = Noorwegen, 2 = Albanië).

Er zit hier bauxiet in de bergen van een hoge kwaliteit (60%).

Er kan hier in Griekenland ook worden geskied.

We bussen het laatste stuk voor vandaag langs velden met olijfbomen naar het stadje Delphi met als doel Hotel Acropole, een familiehôtel. Omdat we hier niet kunnen eten gaan we naar een restaurant dichtbij. We zitten nu 180 km buiten Athene.

Enkelen hebben 's avonds in een bar de Sirtaki gedanst.

Antío (= tot ziens), Maria Schreppers.

Hotel Acropole in Delphi

Het is prettig wandelen tussen de ruïnes van Klassiek Olympia en de prachtige bomen en struiken

Dag 6, maandag 16 april: Delphi en klooster Osios Loukas

Na overnacht te hebben in Hotel Acropole in Delphi bezochten we (onder wisselende weersomstandigheden) het Apolloheiligdom, dat oorspronkelijk was omringd door muren, waarbinnen zich een bron bevond waar men het gezicht, de handen en voeten moest reinigen voordat men het heiligdom betrad. Voorbij de bron staan aan het begin van de Heilige Weg de oude markt (Agora) met de overblijfselen van de (toeristen?) winkeltjes, en vervolgens de resten van de Apollotempel uit 510 v.Chr., waarbinnen in het heilige der heiligen het orakel van

Terug naar de Apollotempel met Orakel van Delphi

Delphi, de hogepriesteres Pythia, op haar driepoot zat, en de politieke- en persoonlijke vragen die de bezoekers 3 dagen tevoren aan de priesters gesteld hadden op raadselachtige wijze beantwoordde. Toen er door het verbod van het pantheïsme een einde kwam aan het orakel als de stem van Apollo werd gezegd dat “het spraakwater van Apollo op was”.

Verderop is de marmeren “navel” (Omfalos) te zien (het origineel staat in het Museum), een halfhoge ovaalvormige steen die symbolisch het centrum van de wereld uitbeeldde, en het schathuis van Athene met een prachtige voorgevel, waar de kostbaarste geschenken van de bezoekers veilig werden bewaard. Op de langslopende muur uit de 6e eeuw v.Chr. staan bij wijze van muurkrant heel veel inscripties van wetten en regels in het oud-Grieks. Er was ook een vrolijk moment: tijdens ons bezoek waren er heel veel sprinkhanen, die van alle kanten opklommen tegen degenen die op de oude stenen waren gaan zitten, maar ter geruststelling werd gezegd dat die alleen groene blaadjes lusten!!

In de loop der eeuwen werd het heiligdom, waarin ook de resten van twee Athenatempels, een Tholos (een ronde Dorische tempel), een klein theater en een stadion voor de Pythische Spelen gevonden zijn, bedolven onder aarde, vooral door aardbevingen, die ook nu nog bijna iedere dag in lichte of

zwaardere vorm plaatsvinden. Daar bovenop kwam het middeleeuwse dorpje Castri, dat – toen Franse archeologen aan het eind van

Detail bronzen wagenmenner

de 19e eeuw het heiligdom ontdekten-afgebroken werd en onder de huidige naam Delphi 100 meter

De Sfinx van Naxos in Museum Delphi

verderop weer werd opgebouwd.

Na het heiligdom bezochten we het Museum van Delphi, met o.a. de sfinx van Naxos, die op een zuil voor de Apollotempel gestaan had, een Kariatide (vrouwenbeeld als dragend

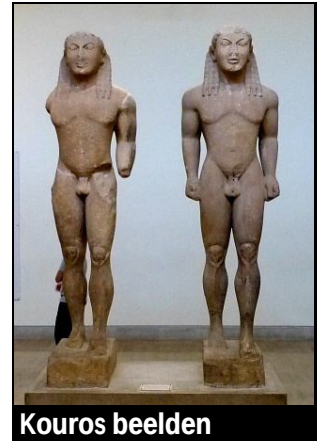
De bronzen wagenmenner

steunbeeld) van de schatkamer van Siphnos, het timpaan van de tempel, gouden en zwartgeblakerde ivoeren voorwerpen, o.a. het gelaat van Apollo, een zilveren stier bijeengehouden door zilveren spijkertjes, twee prachtige kouros beelden, van welke jonge mannen we zeker de

welgevormde achterkant moesten bewonderen volgens gids Helma, en de beroemde bronzen wagenmenner uit het begin van de 5e eeuw v.Chr..

Kouros beelden

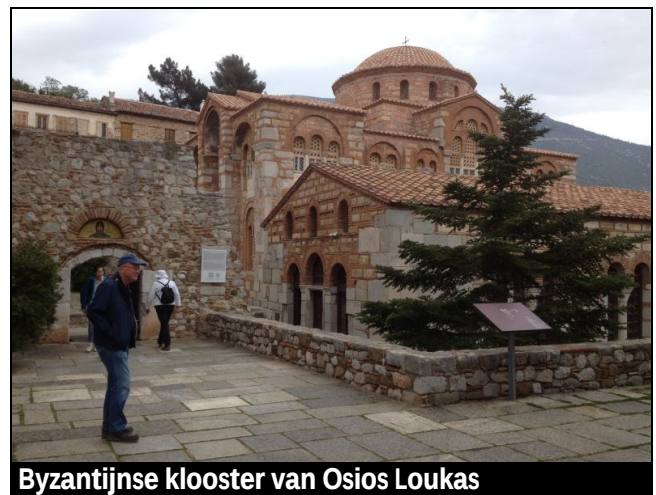
Kouros beelden

Na de lunch, onderweg in restaurant Aggelos House, gingen we via het dorp Distomo, waar op 10 juni 1944 door de Nazi's alle 214 mannelijke inwoners gedood werden (het mausoleum van Dístomo), op weg naar het 11e-eeuwse Byzantijnse klooster van Osios Loukas: de Zalige Lukas, die voorspellende gaven had, en waar nu nog enkele monniken wonen.

De kerk bij het klooster is de mooiste en oudste kathedraal van heel Griekenland, versierd met prachtige mozaïeken, en het uitzicht is fenomenaal.

Nadat tijdens een koffiestop bij wegrestaurant Couros in een jolige bui een foto was gemaakt van alle dames die een streepjestrui aan hadden (en waar dus een streepje doorheen liep...) ging de reis verder naar Athene, waarbij we langs het Ylikimeer reden, een groot spaarbekken voor de watervoorziening van de stad, ongeveer 100

km verderop gelegen, waarna we om 18.30 uur aankwamen bij Hotel The Stanley waar we de eerste twee nachten ook al gelogeed hadden. Deze geslaagde maandag vol leerzame en zeker ook amusante belevenissen werd afgesloten met een gezamenlijk en zoals altijd gezellig diner op de 9e verdieping, met een schitterend uitzicht op de verlichte Akropolis: onvergetelijk!

Byzantijnse klooster van Osios Loukas

Pauline Meijer

Dag 7, dinsdag 17 april. De eilandenboottocht

Oh welk een wonderschoon ochtendgloren mocht ons bekoren.....

Voor de zoveelste keer weer vroeg uit de veren. Wie ontbijt er nu om 6.30 uur? Wij!

De zon moest nog opkomen vanachter de betonnen kolossen aan de overkant van het Karaiskakiplein. Je moet wat over hebben voor een "one day cruise" met "Evermore Cruises".

Bij aankomst tegen 8.00 uur was het al volop "kermis". We werden met de nodige egards ontvangen. Iedereen kreeg een beker mierzoete "homemade juice" in de hand gedrukt, waarmee je op de foto moest met een Grieks folkloristisch stel. Het was even wennen aan de commerciële trukendoos rondom de cruise. De foto's waren later

Boot van Evermore Cruises

tegen een fiks prijsje te koop, maar daar staat het Liptonmeisje weer tegenover met haar gratis blikjes Ice tea. En zo ging dat de hele dag door op de niet zo woelige baren.

Omdat wij een van de eerste waren, konden we de mooiste plekjes op het dek innemen.

En vandaar zagen we de aankomst van een groot Amerikaans gezelschap. Wat een diversiteit aan verschillende soorten toeristen. Wij zijn meer van het bekende type "kijken, niet kopen", terwijl voor de Amerikanen niets te gek is. Broekriemen met veel gaatjes, wijde rokken.....

Onbezorgd over waar de zwemvesten opgeborgen waren, voeren we weg over een gladde waterspiegel. Glinsterend verdween de metropool achter de horizon, terwijl de zon haar best deed ons een zonnig dagje te bezorgen. Gelukkig was het dinsdag en niet de maandag ervoor. Enkele godinnen in ons gezelschap ontblootten hun kuit, hier en daar voorzien van een smeerseltje; of was het hydraterende crème, we voeren immers richting Hydra.

De aankomst in het haventje van Hydra is indrukwekkend. Het water kleurt in meerdere schakeringen van donkerblauw tot zeegroen. We kregen een uur of twee om het plaatsje te verkennen. Heerlijk, geen auto's! Bijna alles gaat hier per (muil)ezel, te voet. Je proeft

De ezels van Hydra zonder balken

hier de zuivere lucht. Het drinkwater is er schaars. De woningen krijgen het water binnen via zwarte ethyleenslangen die over de trappen lopen.

Dolend over de trappen in het dorpje kom je ogen tekort. Je moet oppassen niet in ezeldrollen te trappen, het ligt er vol van. Vanuit een cafeetje zien we een colonne zwaar bepakte muilezels langskomen, met zakken cement en houten balken. Ze dragen hun lot zonder te balken. In het haventje komt een overledene aan per bootje, op weg naar de

uitvaartdienst in de kerk aan de kade. Menigeen in ons gezelschap was getuige van een bijzonder schouwspel: een uitvaart op zijn Grieks met open kist om persoonlijk afscheid te kunnen nemen van de dierbare.

Het uitstapje naar Hydra was bijzonder en stemt je tot nadenken. Met een beetje (valse) romantiek zou je er zo maar kunnen gaan wonen en ...oud worden.

Op tijd voeren we verder over de Saronische Golf naar het eiland Poros. Eiland? Ja, want het is helemaal omringd door water. Maar het haventje Galatás op de Peloponnesos ligt op een steenworp. Het stikt er van de particuliere veerbootjes die de hele dag mensen overzetten. En het stinkt weer naar scooters en motoren op de kade. Het havenplaatsje Poros ligt idyllisch op een schiereilandje van het eiland. Continue varen grotere veerboten af en aan. Wij gingen de trappen op en neer naar de historische klokkentoren, strategisch gelegen op een rotspunt boven het stadje. Dikke kabels moeten voorkomen dat grote rotsblokken de onderstaande huizen verwoesten. Porositeit, ik denk niet dat deze vocht doorlatende term is afgeleid van het eilandje Poros. Er zijn nog wel allerlei soorten sponsen te koop.

Weer terug op de boot werden we “zachtzinnig” naar ons restaurant in het vooronder gedirigeerd. In het midden stond een geweldig buffet klaar om genuttigd te worden. Culinaire Grieks genieten, met name van de visschotel. Op weg naar Aegina, met de goed geplande lunch, terwijl je door de patrijspoorten de waterspiegel langs zag glijden. Onderweg werd reclame gemaakt voor een van de 2 verschillende busritten over het eiland Aegina.

Aanmerken in de haven van Aegina is beduidend grootschaliger dan op Hydra en Poros. Je merkt direct dat het een veel groter eiland is en de stad Aegina is duidelijk de hoofdstad; zelfs ooit kortstondig van de Griekse staat. In het jaar 427 voor Christus werd wijsgeer Plato hier geboren, leerling van Socrates en leraar van Aristoteles. Onze westerse beschaving heeft nog steeds veel zaken aan hen te danken. Omdat de afstand naar Athene over zee slechts zo'n 30 km is, hebben veel Atheners er hun toevlucht genomen. Grote veerboten voeren vrachtwagens met goederen aan, maar ook bussen toeristen. Na aankomst splitste ons gezelschap zich. Een deel ging met de busrit mee over het eiland, het andere deel ging een terrasje pikken of op verkenning uit. Wij kozen voor een wandeling met dutje op een strandje. Helaas bleek achteraf de busrit niet zo'n succes, althans niet

het geld waard wat ervoor moest worden neergeteld. Het glaasje Ouso maakte dit niet goed. Helma had verteld dat Aegina het eiland is van de pistachenootjes. En dat liefhebbers deze het best konden kopen in de stand van de Coöperatie van pistacheboeren. Zo gezegd zo gedaan. Gezien de prijs moet er een behoorlijke winstmarge zijn ingecalculeerd. Op het afgesproken tijdstip waren we weer allemaal op de boot. De bemanning maakte nog geen aanstalten om de trossen binnen te halen. Kennelijk was nog niet iedereen aan boord. Inderdaad, na een half uur wachten kwamen de 3 blauwe bussen met de Amerikanen aan. Kennelijk was er voor hen nog een speciaal uitje georganiseerd.

Folkloristisch optreden op de boot

De laatste etappe weer terug naar Athene was zeer plezierig. De zakkende zon zorgde voor een speciaal licht met lange schaduwen. Achter het achtersteven vergezelde een zwerm meeuwen onze terugtocht. Omdat er eigenlijk niets te halen is, haakte uiteindelijk de ene na de andere meeuw af. De muzikanten binnen maakten zich op voor de laatste show. Een van hen gaf leden van het Amerikaanse gezelschap

dansles. De sfeer was geweldig. En op het dek achter de muzikanten gaven Jetty, Rina en Jacqueline hun eigen dansshowtje ten beste. Het was weer lachen daar. Als de bemanningen van de vele voor anker liggende Piraeus vrachtboten dat hadden geweten.... Die zitten maar te wachten tot er weer vracht komt. Terwijl de zon met een warme gloed achter de kam van de heuvel zakte kwam Athene weer in zicht. Op de kade stond Helma ons op te wachten, zij had die dag een andere prioriteit.

In de bus was er weer een warm weerzien met onze chauffeur Nicos. Met plastic tasjes souvenirs in de hand en de zonnekleur op onze gezichten gingen we onze laatste avond in.

Het betekende bij het hotel ook het afscheid van Helma, onze Hellenistische Helma, een geweldige gids met ongelofelijk veel kennis van Griekenland vroeger en nu.

En vanuit ons dakterras klonk "Acropolis adieu, ich muss gehen....." (Vicky Leandros).

Op de boot terug naar Athene

*Jacqueline van de Ven
Wim Raaijmakers*

Dag 8, woensdag 18 april: Terugreis van Athene naar Eindhoven.

Na een ontspannen ochtend, zonder de stress van op tijd opstaan een ochtend om voor een ieder op eigen gelegenheid nog wat van Athene te zien, of om te ontspannen op het dakterras van het Stanleyhotel met nog een laatste blik op de Akropolis.

Afscheidslunch op een gezellig terras in Athene

Om 2 uur weer met de bus naar het oude centrum van Athene, Plaka om een gezellig afscheidslunch met ons allen te genieten met in de bus weer onze bekende chauffeur Nicolas en tijdelijke gids Melinda, als vervangster voor Helma die al weer aan een nieuwe klus moest beginnen.

Na een kleine 2 uur was het tijd om naar de luchthaven te gaan voor onze thuisreis naar Eindhoven. Het inchecken ging redelijk snel, zo ook door de veiligheid en dan nog wat rondsletteren alvorens boarding voor Eindhoven.

Na een rustige vlucht van ongeveer 3 uur weer veilig in Eindhoven, waar de bus van Bergerhof weer klaar stond om ons naar Vlisco in Helmond te brengen.

Enige improvisatie was gewenst omdat de chauffeur in een te kleine bus was gekomen.

Maar al met al was het een mooie reis volgens de bedankjes via telefoon, e-mail en mondeling overgebracht.

Ad Snels

Groepsfoto met alle deelnemers en reisleidster Helma bij de mooiste judasboom in Antiek Olympia

Het centrum van Athene met de belangrijkste bezienswaardigheden waar we geweest zijn. Linksboven aan Karaiskaki Square ligt Hotel The Stanley waar we 4 nachten verbleven.

Dit verslag is tot stand gekomen met teksten van:

dag 1 Ad Snels

dag 2 Monique van Thiel-van Asten en Nicole Konijn-van Asten

dag 3 Helma Michielsen-van Deurzen en Sonja Vermulst-Stegenga

dag 4 Mareille Iddink-Linden en Ank Spaapen-Koopman

dag 5 Maria Schreppers-de Visscher

dag 6 Pauline Meijer-Termeer

dag 7 Jacqueline Raaijmakers-van de Ven en Wim Raaijmakers

dag 8 Ad Snels

Foto's zijn afkomstig van:

Gerda Kos-van den Tol (groepsfoto);

Pauline Meijer-Termeer, Gerda van Melis en Maria Schreppers-de Visscher;

Frans Jacobs en Internet.

De routekaart Peloponnesos, tekening Olympia, routekaart eilanden en stadscentrum

Athene komen eveneens van internet en zijn bewerkt door Frans Jacobs.

Met dank aan allen die bijgedragen hebben aan dit verslag,

Frans Jacobs en Ad Snels